

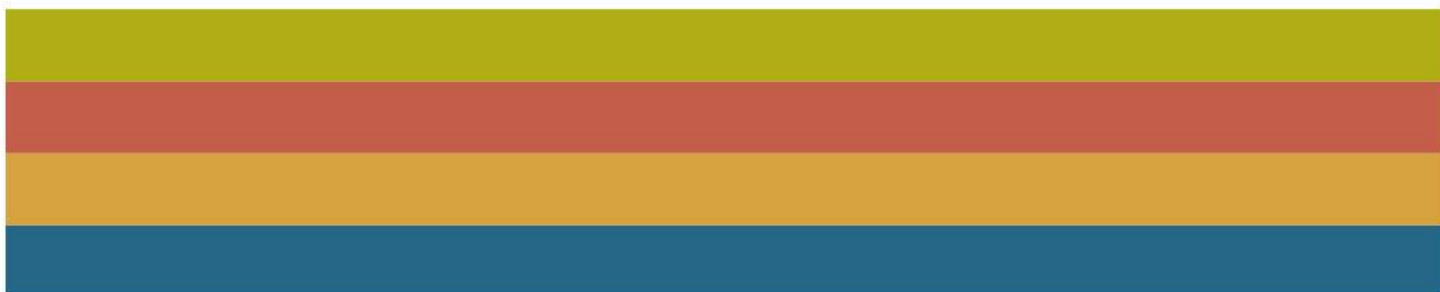
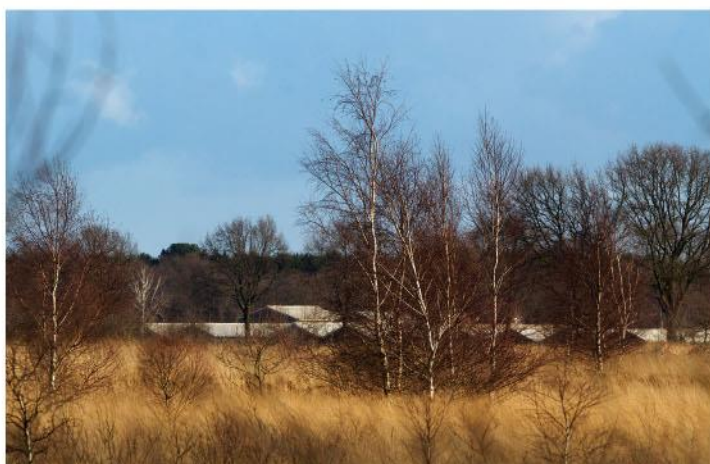

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Facetbestemmingsplan geluid voor het Haven- en Industriecomplex Rotterdam

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

28 mei 2020 / projectnummer: 3455

1 Advies voor de inhoud van het MER

De gemeente Rotterdam wil een nieuw facetbestemmingsplan geluid vaststellen voor het haven- en industriegebied van Rotterdam. In 2013 heeft de gemeenteraad gevraagd om het toekennen van geluidruimte aan gebieden ('kavels') wettelijk te borgen. In dit plan wordt geluidruimte toegekend aan delen van het gebied en er wordt onderzocht welke regels nodig zijn ter bescherming van de omwonenden.

Voor het besluit hierover wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeente Rotterdam heeft de Commissie gevraagd te adviseren over de inhoud van het op te stellen MER.

Figuur 1. Geluidzones haven- en industriegebied Rotterdam (bron: NRD BügelHajema)

Essentiële informatie voor het MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over het facetbestemmingsplan in ieder geval de volgende informatie moet bevatten:

- Een beschrijving van de aanleiding en het doel voor het facetbestemmingsplan, aangezien deze bepalend zijn voor de afbakening van het milieuonderzoek en de keuzes in de te onderzoeken alternatieven en varianten.
- Inzicht in het Programma Actualisatie Geluidmanagement en de consequenties daarvan voor het facetbestemmingsplan. Ga in op de resultaten van het programma.
- Een scenario waarbij inzichtelijk wordt gemaakt wat de gevolgen van invoering van de Omgevingswet zijn voor de huidige situatie, het voorkeursalternatief en andere onderzochte alternatieven/varianten. De Omgevingswet brengt de nodige veranderingen met zich mee, zoals in de berekeningsmethodiek van geluidbelasting en in de normering.
- Een vergelijking van de geluidbelasting en (gezondheids)effecten van het voorkeursalternatief en de onderzochte alternatieven/varianten ten opzichte van de referentiesituatie, zowel voor mens als voor natuur. Breng ook de cumulatieve geluidbelasting door andere bronnen dan industrielawaai in beeld.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna 'NRD') van 7 februari 2020. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de NRD voldoende aan de orde komen.

Achtergrond

In 2013 (en enkele in 2018) zijn de havenbestemmingsplannen vastgesteld. In de voorbereiding op de vaststelling van deze havenbestemmingsplannen is aangestuurd op het opnemen van een geluidverkaveling. Mede naar aanleiding van zienswijzen is de conclusie getrokken dat de geluidverkaveling meer onderzoek vergde. De huidige verkaveling sloot niet goed aan op nieuwe regelgeving (Omgevingswet) en er liep ook nog onderzoek naar Best Beschikbare Technieken voor installaties die werden gebruikt in het havengebied. De gemeente Rotterdam heeft besloten om de geluidverkaveling op een later moment via een facetbestemmingsplan in de havenbestemmingsplannen op te nemen. De gemeente stelt een MER op voor een transparant proces met de omgeving en vanwege de mogelijkheid dat er in de loop van het proces significante aanpassingen van bestemmingen nodig zijn.

Waarom een advies?

De gemeente Rotterdam heeft de Commissie m.e.r. gevraagd te adviseren over de inhoud van het op te stellen m.e.r. De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Rotterdam – besluit over het facetbestemmingsplan.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken, die bij het advies zijn gebruikt, zijn te vinden door nummer [3455](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Aanleiding en doel, afbakening onderzoek en beleid

2.1 Aanleiding en doel

De Commissie adviseert in het MER nadrukkelijk aandacht te besteden aan de aanleiding en het doel van het facetbestemmingsplan ('FBG') geluid. In het startgesprek is toegelicht dat het huidige systeem van geluidverkaveling onvoldoende wettelijk is geborgd, en dat de gemeenteraad daarom om een facetbestemmingsplan heeft gevraagd. Geef aan waarom er van een facetbestemmingsplan verwacht wordt dat hiermee – effectiever en efficiënter dan in de huidige situatie – geluidregels kunnen worden opgelegd en getoetst en dat de geluidruimte beter kan worden beheerd.

Uit het NRD en het startgesprek blijkt dat er meerdere doelstellingen zijn, waarbij het nodig is aan te geven hoe deze doelstellingen zich tot elkaar verhouden. De doelstellingen worden als volgt beschreven:

- Geluidverkaveling planologisch verankeren.
- Vastleggen van actuele inzichten over het geluidruimtebeheer, die voortvloeien uit het Programma Actualisatie Geluidmanagement ('PAG').
- Anticiperen op de Omgevingswet.

De beschrijving van aanleiding en doel is nodig voor de afbakening van het milieuonderzoek en de keuzes in te onderzoeken alternatieven en varianten. Uit het startgesprek is gebleken dat aanleiding voor het uitvoeren van het PAG was dat er te weinig inzicht was in de gegevens om in de bestemmingsplannen geluidregels goed te borgen. Voor de navolgbaarheid is het nodig om de inhoud van het PAG en de conclusies daaruit in het MER goed te beschrijven (zie paragraaf 3.1).

In de Rotterdamse Omgevingsvisie en het Actieplan Geluid van Rotterdam wordt aangegeven dat de haven en het verkeer voor een groot deel bijdragen aan de geluidsoverlast voor bewoners in het gebied. De ambitie wordt uitgesproken om te zorgen voor een betere balans tussen 'rust (stilte) en reuring (stedelijkheid en drukte)'. Geef aan hoe de doelstellingen van het facetbestemmingsplan zich verhouden tot de kernwaarden uit de Rotterdamse Omgevingsvisie¹ en het Actieplan Geluid van Rotterdam².

2.2 Afbakening onderzoek

Het milieuonderzoek in het MER zal met name gericht zijn op verandering in geluidbelasting (hoofdstuk 4). In de NRD wordt aangegeven dat daar waar aanpassing van bestemmingen worden onderzocht in het MER, dat inzichtelijk wordt gemaakt of die aanpassing op voorhand kan leiden tot milieueffecten op andere aspecten. Relevante thema's zoals externe veiligheid, luchtkwaliteit of stikstof zullen in het MER geadresseerd en onderzocht moeten worden, voor zover ze samenhangen met aspecten, die in het bestemmingsplan worden geregeld.

¹ <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/omgevingsvisie-gezond/>

² https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/geluid/Actieplan_Geluid.pdf

2.3 Beleidskader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant zijn voor het facetbestemmingsplan, en of het plan kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- De bestemmingsplannen voor het haven- en industriegebied waar het facetbestemmingsplan zich op richt (Maasvlakte 1/Europoort, Botlek/Pernis, Waal- en Eemhaven, Maasvlakte 2);
- Wet milieubeheer.
- Activiteitenbesluit.
- Wet geluidhinder.
- Omgevingswet.
- Besluit kwaliteit leefomgeving.
- Aanvullingswet geluid.
- Crisis- en herstelwet.
- Wet natuurbescherming.
- Havenvisie Rotterdam.
- Verkenning Rotterdamse Omgevingsvisie.
- Actieplan geluid 2019 – 2023.
- Gevolgen van (recente) jurisprudentie voor het milieuonderzoek en vergunningverlening³.
- Programma Actualisatie Geluidmanagement.

3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Programma Actualisatie Geluidmanagement

Het PAG⁴ speelt een belangrijke rol bij de totstandkoming van het nieuwe bestemmingplan. In 2018 zijn de gemeente Rotterdam, de provincie Zuid-Holland, DCMR Milieudienst Rijnmond en Havenbedrijf Rotterdam N.V gestart met het PAG. Het programma behelst onderzoek van meerdere aspecten van het geluidmanagementsysteem, op technisch, juridisch en bestuurlijk-organisatorisch gebied. Een onderdeel hiervan is het actualiseren van geluidmodellen en het verwerken van inzichten uit recente jurisprudentie en (nieuwe) wet- en regelgeving. Een voorbeeld is dat door recente jurisprudentie ook het geluid van afgemeerde (zee)schepen moet worden meegenomen. Zo maken de generatoren voor de stroomvoorziening van afgemeerde (zee)schepen geluid. Deze jurisprudentie heeft gevolgen voor het in beeld brengen van de geluidemissie van kavels en de beschikbare geluidruimte.

Beschrijf in het MER:

- Op welke wijze door het PAG geluidmodellen zijn aangepast, en welke invloed dat heeft op de berekeningen van geluidemissies en de geluidbelasting op de omgeving;

³ Zoals uitspraken van Raad van State over geluidsproductie van afgemeerde schepen:
<https://www.raadvanstate.nl/@114862/201801930-1-a1/>

⁴ Ten tijde van de advisering was het PAG nog niet beschikbaar. De Commissie heeft in het startgesprek en in aanvullende documenten meer informatie gekregen over het PAG.

- De resultaten van het onderzoek dat is gedaan op technisch, juridisch en bestuurlijk-organisatorisch ('governance') gebied;
- Onzekerheden in het onderzoek.

Flexibiliteit in het onderzoek

In het startgesprek en de NRD is aangegeven dat de geluidproductie wordt bekeken per kavel. Geluidruimte wordt toegekend aan de kavels, maar kavels verschillen in omvang. Zo kunnen kavels samenvallen met inrichtingen van bedrijven of met bestemmingsvlakken. De Commissie adviseert te onderzoeken of en bij welke kavels verdere detaillering nodig is. Bij grote kavels is het namelijk van belang waar de geluidsproductie precies plaatsvindt ter bepaling van de geluidbelasting in de omgeving.

Geldigheid facetbestemmingsplan

Ook acht de Commissie het nodig om de geldigheidsduur van het facetbestemmingsplan en het MER te definiëren. Dit vanwege transparantie richting belanghebbenden en omdat er mogelijk tijdelijk overschrijdingen van grenswaarden op grond van de Crisis- en Herstelwet worden toegelaten. Zoals uit hoofdstuk 4.4.4 van de NRD blijkt is de periode, waarin dergelijke overschrijdingen toegestaan, immers beperkt. Voor de bestemmingsplannen Maasvlakte 1, Europoort/Landtong en Botlek-Vondelingenplaat zijn overschrijdingen mogelijk tot 2025 en voor de bestemmingsplannen Waalhaven/Eemhaven en Maasvlakte 2 tot 2028.

3.2 Scenario Omgevingswet

In de NRD is aangegeven een alternatief te onderzoeken waarmee wordt vooruitgelopen op de Omgevingswet. De Omgevingswet brengt voor geluid de nodige veranderingen met zich mee, zoals in de berekeningsmethodiek van geluidbelasting (waaronder rekengrootheden) en in de normering. Deze veranderingen hebben ook gevolgen voor de referentiesituatie en de te onderzoeken maatregelen. Bovendien zal de invoering van de Omgevingswet geen keuze (kunnen) zijn, maar een verplichting. De Commissie adviseert daarom om in dit MER de vereisten van de Omgevingswet niet als alternatief te beschouwen, maar als een scenario. Daarmee wordt voor besluitvormers en andere lezers van het MER duidelijk wat de inwerkingtreding van de Omgevingswet voor gevolgen heeft voor de huidige situatie (referentie), het voorkeursalternatief (het voornemen) en andere onderzochte alternatieven/varianten.

3.3 Referentiesituatie

In de referentiesituatie zal de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied moeten worden onderzocht alsmede de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling.

PAG

In de NRD staat dat voor de referentiesituatie 'uitkomsten (van het PAG) die doorwerken in het geluidmanagement zonder dat daarvoor een uitdrukkelijk besluit van het bevoegd gezag nodig is' zullen worden meegenomen. De Commissie benadrukt dat de referentiesituatie geen aanvullend beleid mag bevatten. Voor de lezer van het MER is er dan immers geen goed beeld van wat het voornemen (het voorkeursalternatief) en alternatieven/varianten

veranderen aan de bestaande en toekomstige geluidsbelasting (zonder het voornemen). Wat wel in de referentiesituatie wel kan worden meegenomen, zijn actualisaties c.q. technische verbeteringen in de geluidsberekeningen, mits duidelijk wordt gemaakt wat deze verbeteringen behelzen en zij aan eerdergenoemde voorwaarden voldoen.

Referentiesituatie

Breng als referentiesituatie de huidige feitelijke situatie (op basis van de vergunde geluidbelasting⁵) in beeld, waarbij als autonome ontwikkeling ook toekomstige (ruimtelijke) ontwikkelingen kunnen worden meegenomen (die met zekerheid of redelijke zekerheid doorgang zullen vinden)⁶.

In de NRD wordt aangegeven als referentiesituatie te hanteren 'de bestaande, beleidsmatige, geluidruimteverdeling zoals die voortvloeit uit bestaande afspraken, de beleidsregel en het geluidsconvenant'. Dit is de vergunde situatie en de gereserveerde/bestemde geluidruimteverdeling. Dit is normaliter niet de referentiesituatie die wordt bedoeld in de milieueffectrapportage. Maar die kan als aanvullende, tweede referentiesituatie worden gebruikt. Deze tweede referentiesituatie kan bijdragen aan de beeldvorming over wat (de milieueffecten van) de voorgenomen wijzigingen zijn ten opzichte van het vigerende vergunningen, beleidsregel en het geluidconvenant.

3.4 Alternatieven en varianten

In de NRD wordt voorgesteld om drie alternatieven te onderzoeken. De Commissie heeft in paragraaf 3.2 geadviseerd alternatief 3 'Omgevingswet' te laten vervallen, maar als scenario te onderzoeken bij de referentiesituatie, het voorkeursalternatief en alternatieven/varianten (zie paragraaf 3.2).

Beschrijf duidelijk hoe de gestelde doelen de keuze en de afbakening van de alternatieven en/of varianten hebben bepaald.

Onderzoek in het MER de volgende alternatieven:

- Alternatief 1 'Geluidsruijnte vigerende bestemming en actuele inzichten uit PAC': in dit alternatief komen eventuele knelpunten tot uitdrukking in overschrijding van grenswaarden, waar vervolgbesluiten voor nodig zijn;
- Alternatief 2 'Actuele inzichten uit PAC en maatregelen om knelpunten weg te nemen'. Voor het wegnemen van deze knelpunten worden in ieder geval vier maatregelen voorgesteld:
 - Beperking geluidbudget van kavels.
 - Maatregelen aan de bron.
 - Aanpassen van de bestemming.
 - Tijdelijk toestaan van overschrijdingen (Crisis- en herstelwet) tot 2025/2028.

Variant 'Mogelijke verlaging geluidbelasting'

⁵ Dit wijkt af voor het natuuronderzoek in het kader van de gebiedsbescherming. De Commissie gaat daar in paragraaf 4.2 nader op in.

⁶ Zie ook factsheet 'referentiesituatie in milieueffectrapport voor bestemmingsplannen': <https://commissierner.nl/documenten/00000263.pdf>

De Commissie adviseert naast de voorgestelde alternatieven, ook een variant te onderzoeken waarbij de effecten van een combinatie van voorgestelde maatregelen (beperkingen geluidbudget, maatregelen aan de bron, aanpassingen bestemmingen gebied) worden onderzocht. Zo wordt duidelijk of er een lagere geluidbelasting mogelijk is voor omwonenden en diersoorten. Dit sluit ook aan bij de ambities van Rotterdam in de Omgevingsvisie en de doelstellingen uit het Actieplan Geluid. Geef aan in hoeverre de zogenaamde 'kleine contour' en 'eindcontour' moeten worden bijgesteld.

Voorkeursalternatief

Laat in het MER zien hoe vanuit de doelen van het initiatief en het onderzoek naar alternatieven is gekomen tot een voorkeursalternatief dat in het ontwerp-facetbestemmingsplan wordt opgenomen. Motiveer de daarin gemaakte keuzes.

4 Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Geluid

De Commissie adviseert de berekeningen van de geluidimpact op de omgeving voor alle alternatieven en varianten volledig (per sector en cumulatief, voor de verschillende geluidmaten) en voor het gehele studiegebied in kaart te brengen. Motiveer eventuele afwijkingen hiervan.

In de NRD is niet aangegeven op welke wijze de geluidbelasting in beeld wordt gebracht. De Commissie adviseert de volgende grootheden te gebruiken:

- het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (L_{Ar,LT});
- de jaargemiddelde geluidbelasting over een etmaal (L_{den});
- de geluidbelasting gedurende de nacht (L_{night});
- de geluidbelasting voor soorten (L_{Aeq,24h}).

Geef deze grootheden weer op relevante (maatgevende) immissiepunten bij woningen binnen de zone en op de zonegrens (en nieuw te kiezen geluidreferentiepunten).

Geef een overzicht van de relevante bedrijven op kritische plekken die op basis van een akoestisch model zijn ingepast, meldingsplichtige bedrijven (die nu worden toegevoegd) en reserveringen op basis van emissies per m². Maak ook inzichtelijk waar en waarom wijzigingen optreden ten opzichte van het huidige akoestische model (I-kwadraat). Geef inzicht in de inhoud en werking van het zogenaamde 'A- en B-model'⁷, zoals genoemd in het PAG, en in de relatie daartussen.

Hanteer ten behoeve van de beoordeling van wettelijke overschrijdingen en impact op omwonenden de geluidcontouren 45, 50 en 55 dB(A) (voor het scenario Omgevingswet dB L_{den} en voor L_{night} 40 dB). Voor de invloed op soorten moeten de geluidcontouren 42, 45 en 51 L_{Aeq,24h} dB(A) worden gehanteerd. Breng bij de genoemde contouren in beeld welke

⁷ De DCMR is namens de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland verantwoordelijk voor het beheer van het A-model. In dit model zijn de bestaande vergunningen opgenomen en wordt getoetst aan de geluidzones. Het B-model wordt door het Havenbedrijf Rotterdam gebruikt als uitgangspunt bij het uitgeven van gronden aan bedrijven en prognoses voor verdere ontwikkelingen, die ten grondslag liggen aan nieuwe ruimtelijke plannen.

(gezondheids)effecten bij omwonenden verwacht worden. Ga daarbij in op: (ernstige) hinder, (ernstige) slaapverstoring en hieruit voortvloeiend verlies aan gezonde levensjaren. Doe dit in overleg met GGD, en door gebruik daarbij bijvoorbeeld DALY. Breng deze effecten, in aantallen per deelgebied, in tabelvorm in beeld.

De Commissie adviseert de geluidcontouren op kaarten te presenteren. Gezien de gebiedsomvang beveelt zij aan om deze kaarten digitaal te presenteren, zodat in- en uitzoomen mogelijk is en omwonenden en belanghebbenden goed kunnen zien welke geluidsbelasting waar te verwachten is. Maak verschilkaarten zodat inzichtelijk is wat de verschillen tussen de alternatieven/varianten zijn.

4.1.1 Cumulatie van geluidhinder

Geef in het MER ook de cumulatieve geluidsbelasting weer. Cumulatie is van belang waar industriegeluid samenloopt met andere relevante geluidsbronnen zoals weg- en railverkeer. Onder cumulatie wordt hier verstaan het zogenaamde 'gelijkhinderlijk' optellen, voor zover cumulatie in de toepasselijke wettelijke regelingen niet anders is gedefinieerd. Door het in beeld brengen van de gecumuleerde geluidbelasting kan voor de omwonenden en lezers van het MER en de besluitvormers inzichtelijk worden gemaakt welke geluidhinder te verwachten is.

4.1.2 Laagfrequent geluid en trillingen

In de NRD wordt aangegeven dat – waar nodig – aandacht wordt besteed aan laagfrequent geluid. De Commissie onderschrijft dit vanwege de hinder die lokaal kan worden ervaren door laagfrequent geluid. De Commissie gaat in paragraaf 5.1 nader in op dit onderwerp.

In het startgesprek is aangegeven dat er geen trillingshinder in het gebied wordt verwacht, gezien de afstand tot de bewoning en de geldende verplichtingen bij het verlenen van vergunningen.

4.2 Natuur

In de NRD is aangegeven dat de effecten van geluid op natuur zullen worden onderzocht, maar naar verwachting gering zullen zijn. Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming, waarbij in het laatste geval wederom soorten die in de instandhoudingsdoelen zijn opgenomen in het geding kunnen zijn.

Gebiedsbescherming

In de nabijgelegen Natura 2000-gebieden⁸ komen soorten voor die gevoelig zijn voor verstoring door geluid. De Commissie kan zich – gegeven de stand van het wetenschappelijke onderzoek op dit gebied – goed vinden in de drempelwaarden uit de NRD:

- 51 dB(A) (LAeq,24h) voor niet-broedvogels in bebost gebied;
- 42 dB(A) voor broedvogels in bebost gebied;
- 45 dB(A) voor broedvogels in open terrein⁹.

⁸ In de omgeving liggen vier Natura 2000-gebieden: Voordelta, Voornes Duin, Solleveld & kapittelduinen en Oude Maas.

De Commissie erkent dat deze drempelwaarden specifieke eisen van soorten generaliseert. Uit het overleg met de betrokken partners bleek dat er onderzoek gedaan wordt naar verbetering van het huidige stelsel van drempelwaarden. De Commissie staat niet afkerig tegenover een andere, verbeterde aanpak. Noot daarbij wel is dat nog niet duidelijk zal zijn of voorstellen voor nieuwe verstoringsnormen juridisch standhouden. Onderzoek of er gevolgen voor (het) Natura 2000-gebied(en) zijn ten opzichte van de huidige, feitelijke (legale) situatie.

De Commissie adviseert tenminste voor soorten, die gekoppeld zijn aan instandhoudingsdoelen, aan te geven in welke mate de populatie-omvang door eventueel toenemende geluideffecten beïnvloed kunnen worden¹⁰.

Zo moet voor bijvoorbeeld Natura 2000-gebied Voordelta (met name de Slikken van Voorne) de verandering ten opzichte van de huidige 51 dB(A)-contour voor niet-broedvogelsoorten in beeld worden gebracht. Hoewel er op dit moment onder de niet-broedvogelsoorten geen soorten aanwezig zijn met een uitbreidings- en/of verbeterdoel in de Voordelta kunnen er wel soorten bij zijn die hun streefpopulatie-omvang niet halen. Deze soorten kunnen ook binnen de huidige of toekomstige 51 dB(A) contour aanwezig zijn. Geef tevens aan in hoeverre de 45- en 42 dB(A)-contouren reiken tot de drie verder weg gelegen Natura 2000-gebieden en of daarmee instandhoudingsdoelen negatief worden beïnvloed.

Geluidverstoring kan ook optreden voor de bruinvis en gewone zeehond die verbeterdoelen hebben. Hoewel weinig bekend is van geluiddrempels van zoogdieren, beveelt de Commissie aan in ieder geval een (kwalitatieve) beschouwing te houden over mogelijke verstoring van deze twee soorten.

Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebied(en), dan geldt dat een Passende beoordeling opgesteld moet worden. In de Passende beoordeling kunnen eventuele mitigerende maatregelen worden meegenomen.

Soortenbescherming

Geef aan of er in het plangebied beschermde soorten als vleermuissoorten en vogelsoorten aanwezig zijn, waarvan de geluidsverstoring ten opzichte van de referentiesituatie zodanig toeneemt dat er sprake is van negatieve effecten op de huidige staat van instandhouding.

⁹ De in de NRD voorgestelde drempelwaarde van 45 dB(A) voor broedvogels van open terrein is volgens de Commissie minder gangbaar dan de 47 dB(A)-grens (Reijnen et al. 1997), maar ook alleszins verdedigbaar (Reijnen en Foppen (1991).

¹⁰ Twee Natura 2000-gebieden kennen in de instandhoudingsdoelen opgenomen soorten die gevoelig zijn voor geluidverstoring: Voordelta en Voornes Duin. In de Passende beoordeling Havenbestemmingsplannen (2013) worden de volgende niet-broedvogels genoemd die gevoelig zijn voor geluidverstoring: bontbekplevier, kluut, tureluur en wulp. Tevens foerageren er twee broedvogels van Voornes duin, te weten kleine zilverreiger en lepelaar. In die Passende beoordeling worden de geluidsverstoringseffecten op de ander twee N2000-gebieden ook in kaart gebracht. Het betreft verstoring op een aantal typische soorten die gekoppeld worden aan beschermde habitats zoals o.a. kwak, bosrietzanger, tapuit, eidereend, houtsnip, dwergmuis en grote ijsvogelvinder.

Indien er negatieve effecten op de staat van instandhouding zijn te verwachten op beschermde soorten, onderzoek dan of deze effecten dan gemitigeerd kunnen worden en/of dat er ontheffingen moeten worden aangevraagd.

5 Overige aspecten

5.1 Leemten in milieu-informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt op korte termijn kan worden ingevuld.

Laagfrequent geluid wordt als bron van hinder en gezondheidsklachten van omwonenden genoemd. Niet altijd is duidelijk welke bronnen verantwoordelijk zijn voor de gesignaleerde hinder. De variërende weersomstandigheden hebben een belangrijke invloed op de overdracht van laagfrequent geluid. Er bestaan wel richtlijnen die een grenswaarde voorstellen, maar er zijn in de praktijk (tot nu toe) weinig effectieve maatregelen voorhanden. De Commissie beveelt aan om in elk geval te inventariseren, welke potentiële bronnen in het onderzoeksgebied een rol kunnen spelen en een indruk te geven waar en hoe vaak deze bronnen in bedrijf zijn. Door deze inventarisatie zowel in de referentiesituatie als in de te onderzoeken alternatieven uit te voeren, wordt een beeld verkregen of de situatie beter of slechter wordt en welke maatregelen dan gewenst en mogelijk zijn.

5.2 Samenvatting

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- aanleiding en doel van het facetbestemmingsplan;
- de conclusies uit het Programma Actualisatie Geluidmanagement;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven, de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over het op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Vanwege het Corona-virus heeft de werkgroep het plangebied niet bezocht, maar heeft er een digitaal startgesprek plaatsgevonden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Peter van der Boom
dr. ir. Marieke Dijkema
drs. Sjef Jansen
ir. Paul de Vos
ir. Harry Webers (voorzitter)
Tom Ludwig MA. (secretaris)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport wordt opgesteld

Facetbestemmingsplan geluid voor het Haven- en Industriegebied Rotterdam.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. De gemeente stelt een MER op voor een transparant proces met de omgeving en vanwege de mogelijkheid dat er in de loop van het proces significante aanpassingen van bestemmingen nodig zijn.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van Rotterdam.

Initiatiefnemer besluit

College van burgemeester en wethouders van Rotterdam.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft gebruikt?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3455](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@ela.nl
w commissiemer.nl

